

*Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya
bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var.*

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZIRLIYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 13 yanvar 2021-ci il № 3 (2511) Qiyməti 30 qəpik

Prezident İlham Əliyevin Rusiyaya işgüzar səfəri

Yanvarın 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin dəvəti ilə Moskvaya işgüzar səfəre gedib.

Moskvanın "Vnukovo-2" Beynəlxalq Hava Limanında dövlətimizin başçısını Rusiya Federasiyasının xarici işlər nazirinin müavini Andrey Rudenko və digər rəsmi şəxslər qarşılayıblar.

Həmin gün Moskvada Rusiya Prezidenti Vladimir Putin, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistənın baş naziri Nikol Paşinyan arasında üçtərəfli görüş keçirilib.

Görüşdə çıxış edən Rusiya Prezidenti Vladimir Putin dedi:

- Hörmətli İlham Heydər oğlu.

Hörmətli Nikol Vovayeviç.

Sizi Moskvada salamlamamağa çox şadam. Size minnətdaram ki, keçən il noyabrın 9-da Dağlıq Qarabağ'a dair imzaladığımız üçtərəfli Beyanatın reallaşdırılmasının gedişini, mövcud problemlərin aradan qaldırılmasına və regionda dinc həyatın qaydaya salınmasına dair sonrakı addımları birləşdirmək etmək təklifimizi qəbul etmisiniz.

Rusiya ölkərimizi və xalqlarımızı bir-birinə bağlayan tərəfdaşlıq və məhribən qonşuluq münasibətlərini yüksək qiymətləndirir. Buna görə də biz alovlanmış silahlı münaqişəni həyecanla və insanların taleyinə görə narahatlıqla izleyirdik. Təəssüf ki, genişmiyyətli hərbi erməliyyatlar xeyli sayıda insan təfərruatına gətirib çıxarıb, Cənubi Qafqazda onsuza da mürəkkəb olan vəziyyəti kəskinləşdirib, terrorizmin yayılma riskini artırıb.

Hörmətli həmkarlar, size təşəkkür etmək istəyirəm ki, Rusiya tərəfinin qan tökülməsini dayandırmağa, vəziyyəti sabitləşdirməyə kömək etməyə və davamlı ateşkəsə nail olmağa yönəlmış fəal vasitəcilik səylərini müsbət qəbul etmişiniz. Ölkərimizin diplomatik və hərbi idarələri bu mürəkkəb məsələnin həlli üzrində gərgin iş aparıblar. Biz sizinle daim əlaqədə olmuşuq, birləşdə kompromis axtarmışıq.

Məhz bizim birgə səylərimiz nəticəsində intensiv, o cümlədən xatırladığınız kimi, noyabrın 9-da gecə vaxtı telefon danışqlarımızdan sonra üçtərəfli Beyanat razılaşdırıldı və biz sizinle onu imzaladıq. Məlum olduğu kimi, bu baza sənədində, hər şeydən əvvəl, hərbi erməliyyatların tamamilə dayandırılmasından, regiona Rusiya sülhmeramlılarının göndərilməsindən və xüsusiət əhəmiyyətli olan

odur ki, hərbi toqquşmalardan zərər çekmiş dinc əhalinin normal həyata qayıtmamasına hərəkəflə və səmərəli kömək göstəriləməsindən səhbət gedir.

Bu halda xüsusi qeyd etmək istədim ki, Rusiya özünün bütün fəaliyyətində ATƏT-in Minsk Qrupunda eldə edilmiş esas qaydalarla riayət etməyə çalışırı.

Biz öz hərəkətlərimizi mütemadi olaraq tərəfdaşlarımız - Minsk qrupunun həmsədrləri ilə razılaşdırmaqdə davam edirik.

Bu gün memnuniyyətlə qeyd etmək olar ki, üçtərəfli razılışmalar ardıcıl olaraq reallaşır. Biz əminik ki, bu, çoxdan davam edən münaqişənin ədalətli əsasda, həm erməni, həm də Azərbaycan xalqlarının mənəfələrinə uyğun olaraq uzunmüddəli və tamformatlı nizamlanması üçün zəruri ilkin şərait yaradacaq.

Dağlıq Qarabağda temas xəttində və Laçın dəhlizi boyunca atəşkəsə riayət edilməsinə nəzarət üçün Ermənistən və Azərbaycan tərəflərinin xahişi ilə rusiyalı sülhmeramlı kontingent yerləşdirilib. Ateşkəs rejimində riayət edilməsinin təmin olunması üçün səmərəli sistem yaradılıb. Rusiya sülhmeramlılarının məsuliyyət zonasında 23 müşahidə məntəqəsi fəaliyyət

göstərir, daha dörd əlavə post dəhliz boyunca hərəketin təhlükəsizliyinə cavabdehdir. Hazırda regionda vəziyyət sakitdir.

Biz məcburi köçkünlərin və qacqınların təhlükəsiz qayıtması üçün çox iş görürük. Noyabrın 14-dən keçən müddətde 48 mindən çox insan artıq Qarabağ'a qayıdır. Əsirler və həlak olanların cəsədləri Rusyanın vasitəciliyi ilə dəyişdirilib.

Beynəlxalq Humanitar Müşahidə Mərkəzi uğurla fəaliyyət göstərir. Ölkərimizin mütəxəssisleri bu mərkəz çərçivəsində yaşayış məntəqələrinin normal həyatının nizamlanması, dağılılmış infrastrukturun bərpası, tarixi, dini və mədəni abidələrin qorunması ilə bağlı ümde məsələləri həll edirlər. Mərkəzin əməkdaşları enerji və istilik təchizatının bərpası ilə məşğul olurlar.

Rusiyadan münaqişə zonasına 800 tonдан artıq tikinti materialı, ümumiyyətkdə 1,5 milyon ton dan çox humanitar yük çatdırılıb. Əhaliyə tibbi yardım göstərilir. 479 hektardan çox ərazi minalardan təmizlənib, 182 kilometr yol, 710 bina və tikili yoxlanılıb. Partlayış təhlükəsi olan 22 mindən çox əşya aşkar olunub və məhv edilib.

Fikrimcə, bu gün, ilk növbə-

də, ötən il 9 noyabr tarixli birgə Beyanatda gösterilmiş əsas nizamlama istiqamətləri üzrə növbəti addımların razılaşdırılması vacib olardı. Mən Rusiya sülhmeramlı kontingentinin fəaliyyəti, deməkəsi xətlərinin dəqiqlişdirilməsi, humanitar problemlərin həlli, medeni irs obyektlərinin qorunması ilə bağlı məsələləri nəzərdə tuturam.

Regionda iqtisadi, ticari və nəqliyyat əlaqələrinin bərpası, sərhədlərin açılması məsələsi xüsusi diqqətə layiqdir. Nəzərdə tutulur ki, bu məsələlərlə Rusiya, Azərbaycan və Ermənistən baş nazirlərinin müaviləri sədərliyi ilə üçtərəfli xüsusi işçi qrup məşğul olacaq.

Hörmətli həmkarlar, ümidi və oldugumu bildirmək istərdim ki, bizim bugünkü danişqıllar işgüzar səraidi keçirək, regionda möhkəm sülhün, təhlükəsizliyin və davamlı sosial-iqtisadi inkişafın təmin olunmasına xidmət edəcək. Şübhəsiz, biz hamımız bunda məraqlıyız.

* * *

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Ermənistən Respublikasının baş naziri Nikol Paşinyan və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin Beyanat imzalayıblar.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Prezident İlham Əliyevin Rusiyaya işgüzar səfəri

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında keçirilən üçtərəflı görüşdən sonra Rusiya Prezidenti, Azərbaycan Prezidenti və Ermənistanın baş naziri mətbuatla bəyanatla çıxış ediblər.

Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin bəyanatı

- İlk növbədə, həmkarlarımı - həm Azərbaycan Prezidentini, həm də Ermənistanın baş nazirinə bu gün Moskvaya gelməye, bizim keçən ilin 9 noyabr tarixli sülh razılaşmamızın şərtlərinin icrası ilə bağlı məsələləri müzakire etmək üçün görüşməyə razılıq verdiklərinə görə təşəkkürüm bildirmək istəyirəm.

Bu razılaşmanın şərtlərinə ümumilikdə riayet edildiyi, heç bir ciddi incidentin qeydə alınmadığı qənaətinə gəldik.

Rusyanın sülhməramlı qrupu hər iki terəf qarşısındaki öhdəliklərini tam şəkildə yerinə yetirir.

Bugünkü görüşümüzün əvvəlində dediyim kimi, 48 minden çox köçküñ və qəçqin artıq Dağılıq Qarabağa qaydırıb. İnfrastruktur, energetika, yaşayış binaları, sosial infrastrukturun bərpası üçün davamlı iş aparılır.

Bugünkü görüşü son dərəcə vacib və faydalı hesab edirəm, çünki razılıqla gələ bilik və bölgədəki vəziyyətin inkişafına dair birgə Bəyanat imzaladıq. İqtisadi əlaqələrin qurulması, infrastruktur layihələrinin inkişafı üzrə konkret addımları nəzərdə tuturam.

Bu məqsədle üç hökumətin - Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya baş nazirləri müavinlərinin rəhbərlik edəcəyi işçi qrupu yaradılacaq. Yaxın zamanda onlar işçi ekspert alt qrupları yaradacaq, regionun nəqliyyat infrastrukturunu və iqtisadiyyatının inkişafı üzrə konkret planlar təqdim edəcəklər.

Əminəm ki, bu razılaşmaların icrası həm Ermənistan, həm də Azərbaycan xalqlarına fayda verəcək və heç şübhəsiz, bütövlükdə regional, deməli, Rusiya Federasiyasının mənafeyinə də fayda verəcək. Sağ olun.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bəyanatı

- Hörmətli Vladimir Vladimiroviç, ilk növbədə, bu dəvətə və bu görüşün keçirilməsi təşəbbüsünüzə görə Sizə təşəkkür etmək istərdim. Mən də Sizin fikrinizə şərəkəm ki, bizim regionun bundan sonraki davamlı və təhlükəsiz inkişafını təmin etmək üçün görüş çox vacib idi.

Atəşkəs elan ediləndən sonra iki ay keçib və noyabrın 9-10-da Bəyanatı imzalamaş üç ölkənin liderlərinin bu gün Moskvada toplaşması onu göstərir ki, biz nəticə əldə etmek, sentyabrda, noyabrda baş vermiş hadisələrə yekun vurmaq əzmindəyik. Bu gün imzalanmış bəyanat bizim niyyətlərimizə dəlalət edir, ona görə ki, hərbi əməliyyatların dayandırılmasıın yekunlarına dair bəyanatın bir bəndi nəqliyyat kommunikasiyalarının bərpasına aid idi. Bu sahə regionun inkişafına böyük dinamizm gətirə, təhlükəsizliyi

möhkəmlədə bilər. Ona görə ki, nəqliyyat kommunikasiyalarının açılması Azərbaycan, Ermənistan, Rusiya xalqlarının, bizim qonşularımızın mənafələrinə cavab verir. Əminəm ki, qonşu ölkələr de bizim regionda nəqliyyat dəhlizlərinin və nəqliyyat arteriyalarının şaxələndirilmiş şəbəkəsinin yaradılmasına feal qoşulacaqlar. Biz bundan sonra da qısa müddədə səmərə vərən və nəticəyə yönəlmış fəaliyyət sahələrini tapmağa çalışmalıyıq.

Bütövlükdə demək istərdim ki, 9 noyabr, Azərbaycan vaxtı ile 10 noyabr tarixli birgə Bəyanat uğurla heyata keçirilir. Bu Bəyanatın bəndlərinin çox hissəsi yerinə yetirilib. Rusiya sülhməramlı missiyası öz işini səmərəli şəkilde yerinə yetirir və iki ay ərzində kiçik incidentlər istisna olmaqla narahatlıq üçün ciddi əsas olmayıb. Bütün bunnar belə əminlik yaradır ki, Vladimir Vladimiroviçin dediyi kimi, Dağılıq Qarabağ munaqışesi keçmişdə qalıb və biz gelecek barədə, qonşular kimi birlikdə neca yaşamaq, nəqliyyat arteriyalarının açılması məsələlərini həll etməyə necə çalışmaq və gelecekdə regional sabitliyi və təhlükəsizliyi möhkəmlətmək haqqında düşünülmeliyik.

Vladimir Vladimiroviç, dəvətə görə Sizə bir daha təşəkkürmü bildirirəm və hesab edirəm ki, görüş çox faydalı və səmərəli olub. Sağ olun.

Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın bəyanatı

- Hörmətli Vladimir Vladimiroviç.

İlk növbədə, icazə verin, bizim regionda sabitliyin və təhlükəsizliyin bərpa edilmesi, Dağılıq Qarabağ munaqışesinin nizamlanması üçün göstərdiyiniz səylərə görə Sizə təşəkkür edim. Təssüf ki, bu munaqışə hələ nizamlanmayıb. Munaqışə qalır. Əlbəttə, biz atəşkəs rejimi təmin etməyə nail olmuşuq, lakin hələ həll edilməli olan çox məsələ qalır. Bu məsələlərdən biri Dağılıq Qarabağın statusu məsələsidir. Əlbəttə, Ermənistan ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədliyi çərçivəsində, o cümlədən bu məsələyə dair danışçıları davam etdirməye hazırlıdır. Təssüf ki, bu güne qədər biz hərbi əsirlər məsələ

sini həll edə bilməmişik və bu, ən həssas və ağır məsələdir. Ona görə ki, bu, humanitar məsələdir. Biz bu istiqamətdə işi davam etdirmək barədə razılığa gəlmişik. Lakin hesab edirik ki, konkret olaraq bizim birgə Bəyanatın 8-ci bəndi, təessüf ki, tam yerinə yetirilmir. Ümidvaram ki, biz qısa müddədə konkret qərara gələ biləcəyik. Lakin deməliyəm ki, bizim bu gün imzaladığımız bəyanat həqiqətən çox vacibdir. Gizlətmirəm, bu bəyanatdakı razılaşmaların reallaşması bizim regionun iqtisadi obrazını və simasını, sadəcə, deyişə bilər. İqtisadi yeniliklər təhlükəsizliyin daha etibarlı qarantiyalarına gətirib çıxara bilər və biz, əlbəttə, bu istiqamətde konstruktiv iş aparmağa həziriq. Lakin dediyim kimi, təessüf ki, bütün məsələləri bir görüş ərzində həll etmək mümkün deyil. Ümidvaram ki, biz daha irəli gedəcəyik. Bir daha vurğulamaq istəyirəm, indiki məqamda bizim üçün ən başlıca məsələ humanitar məsələlər - bizim 9, yaxud 10 noyabr tarixli birgə Bəyanatın 8-ci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş hərbi əsirlərin dəyişdirilməsi məsələləridir.

Vladimir Putin: Bütövlükdə bugünkü konstruktiv işə görə həmkarlarımı bir daha təşəkkür etmək istəyirəm. Təşəkkür edirəm.

* * *

Yanvarın 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin ikitərəflı görüşü olub.

Prezident İlham Əliyev salamlayan Prezident Vladimir Putin dedi:

- Hörmətli İlham Heydər oğlu, Sizi Moskvada bir daha salamlayıram. Təklifimi qəbul etdiyiniz, Rusyanın paytaxtına gəldiyinizə görə Sizə bir daha təşəkkür etmək istəyirəm.

Təbii ki, ötən ilin ən mühüm hadisəsi Dağılıq Qarabağda vəziyyətin ağır keçməsi olub. Lakin mən məmənnun olduğumu bildirmək istəyirəm ki, biz hər halda döyük əməliyyatlarına, qan tökülməsinə son qoya bildik. Bugünkü işin nəticələri barədə indice dediyim kimi, sülhməramlı missiya öz funksiyasını yerinə yetirir və bütövlükdə vəziyyət tədricən normallaşır. Bu gün bizim imzaladığımız birgə

kommunikasiyaları vasitəsilə Azərbaycan Respublikasının Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə əlaqə imkanına, Ermənistan da Azərbaycan ərazisindən keçməkli Rusiyaya, İrana dəmir yolu çıxışı imkanına malik olacaq. Biz, həmçinin Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisindən keçməkli Türkiye bazarına çıxış əldə edəcəyik, Türkiyənin və Rusyanın demir yolu arteriyaları birləşəcək. Yəni, bu Bəyanat çox böyük perspektivlər açır və əminəm ki, bizim bu gün yaratdığımız İşçi qrupu səmərəli işləyəcək, layihələrin reallaşdırılması barədə bize vaxtaşırı məruzə edəcəkdir. Orada bir deyil, bir neçə layihə var. Əminəm ki, onlar hamısı reallaşacaq.

Hərbi əməliyyatların dayandırılmasında və 9 noyabr tarixli Bəyanatın imzalanmasında şəxsən iştirakımıza görə Sizə bir daha təşəkkürüm bildirmək istərdim. Hesab edirəm ki, Siz Rusyanın lideri, həm də Ermənistanın, həm də Azərbaycanın qonşusu kimi iradə, qətiyyət, müdriklik nümayiş etdirdiniz. Sizin təşəbbüsünüzə baş tutmuş bugünkü görüş bir daha bu məsələyə necə böyük diqqət yetirməyinizi dələlat edir. Təbii ki, bu, bizi çox sevindirir, cümlə bütün regionda vəziyyətin müsbət inkişaf dinamikası çox cəhətdən Ermənistan ilə Azərbaycan arasında artıq tarixdə qalmış münaqişənin nizamlanmasından asılı olacaq. Tamamilə yeni, əvvəller bəlkə də hətta təsəvvür edə bilməyəcəyimiz perspektivlər açılır.

İkitərəflı münasibətlərə gəldikdə isə, ötən ilin pandemiya ilə əlaqədar ağır keçməsinə baxmayaraq, hər halda bizdə əmtəə dövriyyəsinin azalması o qədər de çox olmayıb. Əminəm ki, bu il bizi bütün bunnarı kompensasiya edəcəyik. Gündelikdə, o cümlədən iqtisadi sahədə çox geniş məsələlər durur. Siyasi sahədə Azərbaycan və Rusiya artıq çoxdanırdı ki, strateji tərəfdəşlərdir. Müharibənin dayandırılmasında, habelə sülhməramlı missiyada Rusyanın fəal iştirakı məhz ona dələlat edir ki, bu uzunmüddətli strateji tərəfdəşləq münasibətlərinin çox yaxşı dinamikası var.

Siz ölkələrimiz arasında humanitar əməkdaşlığı qeyd etdiniz. Bu əməkdaşlıq həmisi yüksək səmimiyyəti, səmərəlli və konkret nəticəyə yonelmiş ilə fərqlənib. Bütün başqa sahələrdə də biz həm bu il, həm də sonrakı illərdə çox səmərəli əməkdaşlıq etmək əzmindəyik.

Ermənistan ilə Azərbaycan arasındaki vəziyyət uzun illər boyu yaranıb və nəticə etibarile həll edilib. Mən əminəm ki, erməni tərəfi 9 noyabr tarixli Bəyanatı təftiş etmək üçün heç bir cəhd göstərməyəcək, hər iki xalq gələcək barədə və barışq haqqında fikirləşmək üçün özündə iradə və müdriklik tapacaq.

Dəvətə görə və bu təşəbbüsünüzə görə bir daha sağ olun.

Vladimir Putin: Sizə təşəkkür edirəm.

* * *

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasına işgüzar səfəri yanvarın 11-də başa çatıb.

**AZERTAC-in
materialları əsasında**

Azad edilmiş ərazilərimizdə dislokasiya olunan bölmələrimizin təminatı və döyüş hazırlığı səviyyəsi yoxlanılıb

Ordu dövlətin suverenliyini və ərazi bütönlüyünü təmin etmək üçün əsas qüvvə olaraq dövlət quruculuğunun tərkib hissələrindən biridir. Bu gün təməli ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan Azərbaycan Ordusu müstəqilliyimizin, dövlətçiliyimizin qarantidır. Son illər Azərbaycanda ordu quruculuğu ilə bağlı həyata keçirilən ardıcıl tədbirlər və ordunun peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqamətində atılan fundamental addımlar bu gün onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan Ordusu regionun ən güclü ordusu və xalqımızın güvəncəyidir.

Azərbaycanın hərbi potensialının gücləndirilməsinə diqqət yetirən ölkə rəhbərliyinin məqsədyönlü siyasetinin nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycan Ordusu nüfuzlu ölkələrin orduları səviyyəsinə çatıb. Qürurverici haldır ki, ölkəmiz bu uğura qısa bir vaxtda formalaşan güclü iqtisadiyyati hesabına nail olub.

Iqtisadi qüdrətini artırın dövlətimiz bu gün ordunun

mandanı İlham Əliyevin və Müdafiə Nazirliyi rəhbərliyinin ölkənin müxtəlif bölgələrinə səfərləri zamanı hərbi hissələrdə olması, çətin şəraitdə Vətənə xidmət edən hərbi qulluqçuların əməyini yüksək qiymətləndirməsi həmin qayğının tərkib hissəsidir.

Bu günlərdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin göstərişinə əsasən, Müdafiə naziri general-polkovnik Zəkir Həsənov və nazirliyin rəhbər heyəti Azərbaycan Ordusunun azad edilmiş ərazilərimizdə dislokasiya olunan bölmələrinin təminatını və döyüş hazırlığının səviyyəsi yoxlayıb.

Nazir hərbi qulluqçular

Azərbaycan Ordusuna daim diqqət və qayğısını əsirgəməyən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin, Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinin hərbi hissələrdə və işgaldən azad edilmiş torpaqlarda olması ordumuzun şəxsi heyətinin böyük ruh yüksəkliyi ilə peşəkarlığının və döyüş hazırlığının artmasına xidmət edir. Müasir hərbi şəhərciklərin tikilib istifadəyə verilməsi, şəxsi heyətin sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində atılan addımlar da Vətən müdafiəçilərinin ruh yüksəkliyinin artırılmasına səbəb olur.

Ölkə Prezidentinin ordunun inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğıının nəticəsidir ki, Azərbaycan Ordusu müasir tələblər səviyyəsindədir. Bu gün ölkəmizdə sabitliyin qorunması, işğal olunmuş torpaqlarımızın azad olunması və sərhədlərimizin toxunmazlığının təmin edilməsi, eyni zamanda, Müdafiə Nazirliyi rəhbərliyinin ölkə başçısının qoymduğu tələbləri yərincə yetirməsi də xidmətin nümunəvi təşkilinə imkan verir və qarşıya qoyulan vəzifələr layiqincə yerinə yetirilir.

Bu gün Azərbaycan Ordusunun malik olduğu silah və texnikanın 80 faizindən çoxu yenilənib, ordumuz ən müasir silahlara təchiz olunub. Hərbi şəhərciklərin çox hissəsi yeniden tikilib və ya tam təmir edilib. Ordumuzun müasir səviyyədə qurulması, ən müasir silah və sursatlarla, zirehli texnikalarla, zenit-raket qurğuları ilə təchiz olunması da Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ordu quruculuğuna göstərdiyi diqqət və qayğıının nəticəsində

yüksək səviyyədə olmasının sübutudur. Azərbaycanın yeni tarixinə yazılan bu zəfər, müstəqil Azərbaycan dövlətinin hərbi qüdrətinin, iqtisadi gücünün nümayişi ilə yanaşı, xalqımızın qələbə əzminin əyani təsdiqidir.

Ulu Öndərin siyasi kursunun Respublika Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən inamla davam etdirilməsinin nəticəsidir ki, dövlətçiliyimizin siyasi və iqtisadi dayaqları daha da möhkəmlənib, ordu quruculuğu prosesində böyük nailiyətlər əldə olunub, tarixə qızıl hərflərə yazılan Zəfər qazanılıb.

Ölkə başçısının vurguladığı kimi: "Azərbaycan 44 gün ərzində parlaq qələbə qazanaraq Ermənistani məğlub etdi, işğala son qoydu. Bu 44 günün hər günü bizim şanlı tariximizdir. Hər gün Azərbaycan Ordusu irəli gedirdi, hər gün yeni şəhərlər, kəndlər, qəsəbələr, yüksəkliklər azad edildi. Azərbaycan əsgəri, Azərbaycan zabiti bir amalla vuruşurdu ki, bu işğala son qoysun, bu haqsızlığa son qoysun, ədalət zəfər çalsın, tarixi ədalət zəfər çalsın və buna nail olsun". Beleliklə, bizə bu Qələbəni yaşadan Müzəffər Ali Baş Komandanımızın qətiyyətini, rəşadətli Azərbaycan Ordunu

nə uyğun təlimlərinə diqqətin artırılması hesabına nail olunub. Təcrübələr onu göstərir ki, döyüş səhnəsində hazırlıqlı hərbi qulluqçu daha çox əhəmiyyət daşıyır. Əsgərlərin istər fiziki, istərsə də mənəvi cəhətdən inkişaf etməsində, hərbi qulluqçu kimi Vətənin müdafiəsinə hazırlanmasında təlimlər, keçirilən məşqlər, döyüş hazırlığı dərsleri xüsusi rol oynayır.

Sentyabrın 27-si səhər saatlarından başlanan Vətən mühəribəsinin 44 gün ərzində Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi və rəşadəti ordumuzun şücaeti ilə böyük zəfərlə başa çatması da ordumuzun döyüş hazırlığının

sunun, Vətən torpaqları uğrunda canlarından keçən igid oğullarımızın cəsarətini bütün dünya gördü.

Dünya bu gün çətin bir mərhələdən keçir, bugünkü proseslər və qərarlar bəşəriyyətin gələcəyi naməne çox şeyi dəyişəcəkdir. İnsanlar kimi dövlətlərin də mənəvi keyfiyyətləri, davranışları məhz indi özünü daha qabarık bürüze verir, sınağa çəkilir. Azərbaycan da Vətən mühabibəsi ilə tarix, dövlət və xalq qarşısında sınağa çəkildi. Bu sınaqdan üzüağ çıxan Azərbaycan dünya tarixində şanlı bir səhifə yazdı.

hərtərəfli möhkəmləndirilməsinə, onun müasir döyüş texnikası ilə təchiz edilməsinə, hərbi qulluqçuların sosial-məişət şəraitinin yüksək səviyyəye çatdırılmasına diqqət və qayğı ilə yanaşı. Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Ko-

uchen yaradılan şəraitlə maraqlanıb, vəzifəli şəxslərə müvafiq tapşırıqlar verib.

Sonda nazirliyin rəhbərliyi hərbi qulluqçularla birgə nahar edib və çay süfrəsi arxasında onları maraqlandıran mövzularla bağlı səhəbtələr aparıb.

Azərbaycan ilə Pakistan arasında hərbi əlaqələrin genişləndirilməsi məsələləri müzakirə olunub

Yanvarın 11-də Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov ölkəmizdə işgüzar səfərdə olan Pakistan İslam Respublikasının Hərbi Hava

Qüvvələri (HHQ) komandanı aviasiya marşalı Mücahid Anvar Xanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ile görüşüb.

Müdafıə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, görüşdə xalqlarımız arasında ənənəvi dostluq və qarşılıqlı etimadın, eləcə də Azərbaycan-Pakistan əlaqələrinin yüksələn xəttə inkişaf etməsindən və strateji tərəfdəşliğin seviyyəsindən məmənunuq ifadə olunub.

Pakistan HHQ komandanı öz növbəsində Vətən mühərbiyəsində qazanılan qələbə münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edib, şəhid olan hərbi qulluqçulara və mülki şəxslərə Allahdan rəhmət, yaralılara isə şəfa diləyib.

Tərəflər Azərbaycan ilə Pakistan arasında hərbi, hərb texniki və hərbi təhsil sahələrində, o cümlədən iki ölkənin hərbi hava qüvvələri arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi və əlaqələrin daha da genişləndirilməsi məsələlərini müzakirə ediblər.

Azərbaycan ilə Pakistan arasında hərbi aviasiya sahəsində əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi məsələləri müzakirə olunub

Yanvarın 11-də Azərbaycan Respublikası Müdafiə nazirinin müavini - Hərbi Hava Qüvvələri komandanı general-leytenant Ramiz Tahirov ölkəmizdə işgüzar səfərdə olan Pakistan İslam Respublikasının Hərbi Hava Qüvvələri (HHQ) komandanı aviasiya marşalı Mücahid Anvar Xanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ile görüşüb.

Müdafıə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, Azərbaycan hərbi pilotlarının Pakistanın Hərbi Hava Qüvvələri Akademiyasında təhsilindən məmənunuq olduğunu ifadə edən general-leytenant R.Tahirov ölkələrimizin HHQ arasında əməkdaşlığın, o cümlədən hərbi təhsil və digər sahələrdə əlaqələrin inkişaf etməsinin ordularımızın döyüş qabiliyyətinin daha da güclənməsinə töhfə verdiyini bildirib.

Aviasiya marşalı M.A.Xan öz növbəsində Pakistan HHQ-nin helikopter heyətlərinin Azərbaycanın aviasiya təlim mərkəzlərində hazırlıq keçməsindən məmən olduğunun bildirərək bu fəaliyyətlərin daha da genişləndirilməsinin vacibliyini qeyd edib.

Görüşdə tərəflər Azərbaycan və Pakistan hərbi hava qüvvələri arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi və əlaqələrin daha da genişləndirilməsi, həmçinin birgə hərbi təlimlərin keçirilməsi məsələlərini müzakirə ediblər.

Pakistan HHQ-nin nümayəndə heyəti Azərbaycanda işgüzar səfərdədir

Pakistan İslam Respublikasının Hərbi Hava Qüvvələri (HHQ) komandanı aviasiya marşalı Mücahid Anvar Xanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə

heyəti ölkəmizdə işgüzar səfərdədir.

Pakistan nümayəndə heyəti Şəhidlər xiyabanını ziyarət edərək ölkəmizin müstəqilliyi,

ərazi bütövülüyү uğrunda şəhid olmuş vətəndaşlarımızın məzarları üzərinə əklil və gül dəstələri qoyub, xatirəsini ehtiramla yad edib.

"Azərbaycanın üç şəhərində Türkiyənin aviasiya hərbi bazalarının qurulacağı barədə yayılan xəbərlər həqiqəti əks etdirmir"

Bir sıra xarici media orqanlarında ölkəmizin üç şəhərində Türkiyənin aviasiya hərbi bazalarının qurulacağı barədə xəbərlər yayılılb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat Xidmətinin rəisi polkovnik Vaqif Dərgahlı yayılan bu məlumatların həqiqəti əks etdirmədiyini bildirib.

Vaqif Dərgahlı qeyd edib ki, Azərbaycan Respublikası tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdə nezerdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, öz ərazisində xarici hərbi bazaların yerləşdirilməsi siyasetinə kənardır.

Nəzəre almaq lazımdır ki, Azərbaycan Qoşulma Hərəkatının üzvüdür və 2019-2022-ci illər üçün bu hərəkatın sədrindir.

İnsan dünyaya qədəm qoymuş gündən daxili zənginliyə can atır. Eyni zamanda, insan dünyasının mehz onun iradəsinin, əqlinin, fiziki gücünün sayəsində qurulacağını düşünür. Ancaq fikirleşmir ki, daxili zənginliyə nail olmanın yolu vətənpərvərlik duyusundan keçir. İnsan ömrünün pillələri var ki, o bu pillələrlə vətənpərvərlikdən ilham alaraq öz istəyinə, arzusuna, məqsədine doğru addım atır. Xoşbəxt o adamdır ki, atlığı addımların hamısı uğurlu olur və bu uğur, bu səadət onu zirvelərə yüksəldir, bir ocağın övladlığından çıxarıb, bir elin sevimlisinə çevirir. Vətən mühəharəsinin zəfərlə başa çatmasında zəhməti olan müddət-dən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Mühiddin Mirzaliyev də belə oğullarımızdandır.

"Azərbaycan Ordusunun əldə etdiyi tarixi Qələbə oğullarımızın döyüş meydانlarında canını və qanını Vətən uğrunda eşrigəməsi, dövlət, xalq qarşısında borcunu şərəfle yeriñe yetirməsi nəticəsində mümkün oldu. Onların hesabına düşmənin bütün təxribat xarakterli hərəkətlərinin qarşısı qətiyyətə alındı. Torpağı səngər bilən oğullarımız onun azadlığınamın bütün məhrumiyyətlərə hazır idilər", - deyə hərbi qulluqçu söhbətə başla-di.

- Keçən ilin 27 sentyabr tar-

Zəfərin mübarək, Azərbaycan!

xinde Ermenistan silahlı qüvvələri təxribat törədərək on xətde yerləşən Azərbaycan Ordusunun mövqelerini və yaşayış məntəqələrini intensiv ateşe tutdu. Müxtəlif istiqamətlərdən hücumda keçən düşmən ordusunun qarşısını aldıq və bütün cəbhə boyu sürətli eks-hücum əməliyyatına başladıq. Çətin coğrafi relief şəraitində aparılan mühəharibədə qəhrəman hərbçilərimiz bütün varlıqları ilə döyüşə atıldı və Azərbaycan xalqının 30 illik həsrətinə 44 gündə son qoymuldu.

Şəxsi heyətimiz əsasən Su-qovuşan istiqamətində döyüşürdü. Döyüşlər ağlagəlməz dərəcədə vahiməli idi. Silahlar bir an belə susmurdu. Bizi döyüsdən-döyüşə aparan isə Vətən sevgisi idi. Vətən mühərbiyəsindən istirakçısı kimi dövlətim, xalqım, ailəm, valideynlərim, həmçinin övladım qarşısında olan mənəvi borcumu yerinə yetirdim.

Əsgər Mühiddin Mirzaliyev qardaşı gizir Nəcməddin Mirzaliyevin də hərbi qulluqçu kimi Vətən və dövlət qarşısında şərəf borcunu yerinə yetirdiyini bildirdi. "Bütün əsgər yoldaşlımla qələbəyə can atıldıq. Bir də ki, döyüşlərin gedisi ndə qardaşım Nəcməddinlə görüşməyi arzu edirdim. Qardaşımı fəxr etsəm də, heç bir zaman bunu ona bildirməmişəm. Mən tək qardaşımı deyil, bütün əsgər dostlarımı, Azərbaycan Ordusunun bütün şəxsi heyəti isə fəxr edirəm. Onlarla qurur dumuram. Vətən uğrunda mübarizə aparmaq hamımızın borcudur.

"Vətən mühəribəsi bir daha ordumuzun güc və bacarığını düşmənə sübut etdi və düşmən bildi ki, onun qarşısında keçən əsrin sonlarındakı kimi

pərəkəndə ordu yox, daha güclü, daha hazırlıqlı, müasir silah və təchizatla temin olunmuş bir ordu dayanıb", - deyə M.Mirzaliyev sözüne davam etdi.

- Zəfərimiz sübut etdi ki, tarihimizə dayanan, keçmişimizə bağlı olan bir xalq kimi formalaşmışq. İllər ötsə də, zaman keçəsə də, heç kim bizim Vətən sevgimizi nə azalda, nə də bundan məhrum edə bilər. Bizim qanımız, ruhumuz vətənpərvərliklə yoğunlub. Əsgərlərimiz böyük ruh yüksəkliyi ilə hər an öne atılmağa hazır idilər. Bir sözə, inamımızın, ümidiñizin, mübarizliyimizin zirvəsini fəth edib, Qələbə qazandıq.

Torpaqlarımızın İşğaldan azad olunması tekce Azərbaycanın ərazi bütövülüyünün bərpası deyil, bu, Azərbaycan xalqının və dövlətinin dünyada statusunu dəyişəcək bir hadisədir. Bununla da bu gün biz qalib xalqıq. Düşmən əzilib, onun ordusu, hərbi qüvvələri darmadığın edilib. Bütün dünya Azərbaycan Ordusunun döyüş qabiliyyətini gördü. Zəfərin mübarək, Azərbaycan!

**Mayor
Məhəmməd ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

“Ömür cəbhəsinin əsgərləri idik!..”

Müharibə başlamışdı.

Respublika Diaqnostika Mərkəzinin ürək-damar cərrahiyəsi şöbəsinin müdürü Anar Əmrəh bu müqəddəs müharibədə seyri ola bilməzdi. Döyüşlərə də gedə bilərdi, səhra hospitalında da işləye bilərdi. "Ağır əməliyyatlara ehtiyacı olanlar Baş Klinik Hospitala göndərilecek. Orada da-ha çox lazımlı olaрам...", - düşündü. Diaqnostika Mərkəzinin direktoru Rəşid Vəzirov cərrahın müqəddəs müharibədə müqəddəs niyyətə istirak etmək niyyətinə səmimiyyətə xeyir-dua verdi: "Niyyətin müqəddəs niyyətdi. Nə kömək lazımlı olsa, ediləcək. Get, ehtimət etdiyin əməliyyatlıarda kimlər lazımlı olacaqsın, onlara birlikdə get. Bu da mənim Vətənə xidmetim olsun...".

Ehtiyatda olan polkovnik-leytenant Anar Əmrəh ürək-damar uzmanı kimi onlara herbçinin ömrünə ömür vermİŞdi. Hər əməliyyatlı taleyiine Tanrıının lütfü bilmədi, əməliyyatdan sonra dərdində nəfəsə sükrənlilik nəfəsi demişdi Anar Əmrəh. Əməliyyatın mahiyyətinə görə hərdən əməliyyat oncesi kövrlərdi də. Bu kövrəklik cərrah əlcəklərini geyinmə ərefəsində düşüncələrinə nurlandırırdı, qətiyyətini artırırdı. Bu duyguları döyüşlərdə komandirin qəlebə ezməne tən deyərdim.

Hələ xoş ovqatını yaşadığımız qələbədə xidməti görünməyənlər də var. Onların xidməti Vətən müharibəsində qazanılan zəfer kimi, döyüşlərin tarixi kimi, döyüşənlərin, yaralananların, qazılının yaddaşından son nefəsəcən yaşayacaq. 44 gün davam edən Vətən müharibəsi xalqın ruhunun da döyüşənlərin sırasında olduğunu təsdiqlədi. Bu müharibə həm də hərbi tebabətə könüllü köməyə gələn mülki həkimləri də əsgərləşdirdi, onlar ömür döyüşçüsü oldular, Vətən müharibəsi dövründə hərbi hospitalarda işlədilər, əslində, erməniliklə döyüsdülər. Ürək-damar cərrahı uzman Anar Əmrəh Vətən müharibəsi başlayanda temənnasız kömək niyyətiyle Baş Klinik Hospitalın rəhbərliyinə müraciət etdi. Baş Klinik Hospitalın rəhbərliyi onun bu istəyini yüksək vətənpərvəlik kimi deyərləndirdi. Özünü ömür cəbhəsinin əsgəri bilən ehtiyatda olan polkovnik-leytenant Anar Əmrəh, ehtiyatda olan polkovnik Eldar Vəliyev, ehtiyatda olan polkovnik-leytenant Valeh Məmmədov və ehtiyatda olan mayor Teymur Qasımov Vətən müharibəsi başlayan gün hərbi hospitalın rəhbərliyinin sərəncamını dayadılar...

Anar Əmrəhin təklifiyle Valeh Məmmədov Əhmədbəyli hospitalına, Cavid İbrahimov Sarıcalı hospitalına göndərildi, kömək kimi, şəraitin tələbi kimi. Ağır yaralılara ilkin yardım göstərildikdən sonra Sılahlı Qüvvələrin Baş Klinik Hospitalına göndərildi; burada on ağır cərrahiyə əməliyyatları aparmaq üçün yüksək seviyyəli şərait var. Burada on ağır əməliyyatlar aparmaq mümkünür. Son dərəcədə hazırlıqlı cərrahlar olsa...

İntiqam Əliyev qarın boşluğunundan, aşağı etrafardan coxsayılı qələbə yarası almışdı. Xeyli qan itirmişdi. Və ...Əhmədbəyli hospitalına catar-çatmaz üzəyi dayanmışdı (el arasında buna üzəyi yatmışdı deyirlər). Cərrah Valeh Məmmədov İntiqamın üzəyinin masajına qərar verdi, özü icra etdi. Yaralıya qan köçürüldü. Hər ötüşən an ruhu candan aralayırdı. Və ağır, çox ağır yaralılmış döyüşünün üzəyinə döyüntü gəldi, döyüntü üzəyinə fəaliyyətinə döndü. Əməliyyatı aparıldı. Cərrahiyə əməliyyatının tibbi baxımdan tamamlanması üçün İntiqam Əliyev Bakıya göndərildi...

Döyüslərdən uzaqda olsalar da, özləri ni döyüşənlərin sırasında, Baş Klinik Hospitalda xidmətde bilərdilər. "Ömür cəbhəsinin əsgərləriyik!" niyyətliləriydi onlar. Eşidənlər, bilənlər bu duru niyyətə vətənpərvəlik dedilər. Düşmənin gülələrinin, mərmi qəlpələrinin niyyətini onlar cılıkladılar...

Müharibə döyüş deməkdi, döyüş - yaranma ehtimalı...

Ağır döyüş ifadəsinin bir yozumu da yaralananların sayıyla, yaraların mahiy-

yətiylə bağlıdı...

Öks-hücum əməliyyatının - Vətən müharibəsinin ilk günlerində düşmən nisbətən ciddi müqavimət göstərirdi. Həm də ordumuz əməliyyatı aşaşdan yüksəkliliklərə doğru aparırdı. Ona görə də döyüslərdə yaralanmalara görə hospitallarda cərrahalı sutkanın çox saatlarında cərrahiyə otağında əməliyyatlar aparırdılar. Yaranan fasilələr nəfəs dərimi qəderince çəkirdi. Cərrahlar da, əməliyyatda istirak edən tibb personalı da hər əməliyyati Vətəne hesabat bilirdilər.

"...Güllə əsgərin sağ elini deşib üzərinə dəymişdi. Bu əl düşməni döyüş-döyüş sıxışdırılardan birinin əli idi, bu əl düşməni səngərindən, döyüdüyü mövqedən döyüş üzünə çıxardanın, sonra geri çəkilməye məcbur edənlərin sırasında döyüşən igid əsgərlərdən birinin əli idi. Bu əli deşen, deşib üzərə çatan güllə çıxardımlıydı. Əsgərin üzündə bize tanış bir təessüf domuşdu. Bu təessüf əlinin tetiyə çatmamasının təessüfü idi. Gözaltı Eldar həkimə baxdim. Kifayət qeder təcrübəye malik olan həkim qətiyyətə, "Döyüşə başla!", - dedi. Kəlmələr ürək-dirək kimi sesləndi. Əsgəri ölümən xilas etdi. Həmin gün xəffif bir meh əsirdi. Könüll xoşluğuna dönen meh əsimini apardığımız əməliyyata görə tebiətin təbəssümü bildik...", - Anar Əmrəhin baxışlarında gördükümüz sevinc qələbə rəngindəydi; cərrahların ölüm üzərində qələbesi Zəfərin zərrələrədi. Bu zərrələr döyüşçü ömrü deməkdi". Üzəyindən əməliyyat olunduğundan xəbərsiz olan əsgər özüne gələndə ilk olaraq əlinə baxıb. Həkimdən "Barmaqlarım tətik sixa biləcəkmi?", - soruşub. Duyğulanan həkim əli yaralı əsgərin sinəsinə enib...

Birinci Qarabağ müharibəsindən fərqli olaraq döyüşçülər daha çox mermi qəlpələrindən yaralanırdı, bəzən bir neçə nəhəyyədən: əlindən, ayağından, qarın boşluğundan, döş qəfəsindən. Qəlpələr döyüşçünən damarlarını dağıdırıldı, sümükleni sindirildi, bəzən cılıklıyıldı, əzələsini parçalayırdı, sinirlərinə sıradan çıxardırdı. Buna görə də bir deyil, bir neçə əməliyyat aparırdı: arteriya istər yaralanmış, istərsə də sağlam orqanları qanla təmin etməlidir - damarlar bərpa olunmalıdır, sümüklerin, əzələlərin, sinirlərin bərpa edilməsi əməliyyatları bundan sonra aparılır. Yəni, bütün hallarda əməliyyata ürək-damar cərrahi başlayır. Bu əməliyyatın uğuru sonrakı əməliyyatların başlanğıcıdır. Buna əsaslanıb fikrimi obrazlı şəkildə ifadə edirəm: ürək-damar cərrahı Anar Əmrəh cərrahiyə əməliyyatına başlamasını döyüşdə komandirin döyüş əmri vermesi ilə müqayisə etmək sux deyil.

Qələbə mayor Kamran Həmidovun üzəyini deşib keçmişdi, aorta damarını dağıtmışdı, aq ciyeri ciddi zədələnmişdi. Möcüzə: qan daxildə ləktələnmişdi. Müdaxilə - əməliyyat təxirə salınmamalıdır, həm də olduğca təhlükəli idi. Anar Əmrəh bu əməliyyatı aylar sonra da bir qədər həyəcanla, şükrənlıqla xatırlayırdı, skalpel de-

san. Xarakterinə görə əməliyyata necə başlayacağını elmə, necə aparacağını təcrübəyə əsaslanımlısan...". Anar Əmrəh bu məsləhətə böyük məsuliyyətlə və böyük minnətdarlıqla əməl edir.

Əsgər Cahid İbişovun ürəyindən gülənlən çıxardanda əli skalpelə toxunar-toxunmaz yenə ordumuzun qəlebələrini xatırladı, əsgərlərimizin döyüşlərini xatırladı, yaralı komandirini döyüşdən çıxardanda şəhid olan əsgəri xatırladı, bir də hocasından eşitdiklərini xatırladı. Əməliyyata əməliyyatlılar təkmilləşdiridi təcrübəyə əsaslanaraq başlıdı...

Cahid İbişov sağaldı...

Həyəcansız əməliyyat olmur. Bu həyəcan həm də inamdı; Anar Əmrəh Vətən müharibəsində apardığı 100-ə qədər ağır əməliyyatın həyəcanını Eldar Vəliyevlə, Teymur Qasımovla, Nazim Hacıyevlə, İlqar İsmayılovlə, Elgün Səmədovla, Anar İsmayılovlə, Ceyhun həkimlə, Fariz həkimlə, Pərviz Qurbanovla, Sadiq Baxışovla, ... birlikdə yaşıdı.

Ramil Babaşov xüsusi təyinatlı qüvvələrin tərkibində xidmet edirdi. Müxtəlif istiqamətlərdə döyüşmişdi. Ordumuz döyüş-döyüşə qəlebələr qazanır, qəlebələr qazana-qazana döyüşürdü. Şuşanın - ruhumuzun şəhərinin işğaldan azad edəcək döyüslərdə hamisi iştirak etməyə niyyətiydi. Ramil Babaşov o döyüslərdə iştirak etdi. Döyüşlər Şuşanın həndəverlərində gedirdi. Noyabrın 7-də döyüşçülərimiz Şuşanı əhatələyən dağlıqlarla, qaya-qayaqlıqlarla dırmaşa-dırmaşa döyüşür, döyüş-döyüşə dırmaçıdı. Döyüşçülərimiz döyüş əzminin, qələbə ruhunun ifadəsi olan xarici ölkə jurnalının fikirləri hemişə qırurla xatırlanacaq: "Bele döyüş, dövlet, Vətən sevgisi gören olubmü, demək çətindir. Dağ yuxarı, şəhidi ciyinində, döyüş-döyüşə qan-ter içinde qalxırıdı Azərbaycan Ordusu. Nə yaralını, nə şəhidini əldən buraxırdı. Nəfəs almadan Şuşaya çıxdılar". Döyüşçülərimiz Şuşaya belə yaxınlaşırıdı, Şuşanı belə azad edəcəkdi. Onları sırasında Ramil Babaşov da vardı...

Qələpə Ramil Babaşovun ürək nahiyyəsinə dəydi; qələpə üzərinin içindən çatıbmış, sağ ürəkcisinin içində qalıbmış...

Ramil Babaşovun ürəyində açıq ərəməliyyatı aparıldı...

Ramil sağaldı. Bu sevinci cərrahlar da gözəl yaşıdlılar, qazi Ramil Babaşov da. Bu sevinc yaşıarı sevincdi; "Ürəklərin keşiyini çəkmək!" - belə sevinclərə Tanrıın lütfü deyən Anar Əmrəhin yaşam fəlsəfəsi, yaşam düsturu belədi. 44 gün davam edən Vətən müharibəsində özü də, əqidə qardaşları da bu niyyətlə "ömür cəbhəsinin əsgəri" olmuşdu...

"Ömür cəbhəsinin əsgərlərinin" özünü ruhen, qəlbən döyüşənlərin sırasında bilənlər haqqında dedikləri düşüncələrimi 44 gün davam edən Vətən müharibəsində qazanılan zəfərin qüruruna kökləyir: Vətən müharibəsində hamı əsgərləşmişdi. Respublika Diaqnostika Mərkəzinin direktoru Rəşid Vəzirovun timsalında səhiyyəyən özəl şəbəkəsinin, Malik Əliyevin timsalında AMEA Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutunun, İnstitutun timsalında Azərbaycan elminin Vətən müharibəsində yaralanan döyüşçülərimizə bütün parametrləri ilə qayğısı, ehtiramı, saygısı da tarixidi...

Azərbaycan Ordusunun qazandığı zəfer tarixdi, həm də böyük tarixdi. Böyük tarixin zərərlərinə də tarix deyə bilərik. "Ömürlerin cəbhəsinin əsgəri" olmaq da tarixdi...

Respublika Diaqnostika Mərkəzinin bir qrup cərrahı ile birlikdə Vətən müharibəsi dövründə 100-ə qədər ağır cərrahiyə əməliyyatı aparan uzman Anar Əmrəh deyir: "Bu da Vətənə xidmətdi, döyüşənləri ölümün əlindən almaq da döyüdü. Biz hərbçi cərrahlarımızla bir sırada ordumuza, dövlətimizə böyük sədaqətlə xidmet etdik"...

Rəşid HÜSEYNOV,
əməkdar jurnalist

Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti ilə keçirilən ictimai-siyasi hazırlıq dərsi

(İctimai-siyasi hazırlıq dərsinin qrup rəhbərinə dərsə hazırlaşmaq üçün kömək)

Suallar:

1. 1980-ci illərin sonlarında yaranmış ictimai-siyasi vəziyyət və 20 Yanvar faciəsinə doğuran səbəblər.

2. 20 Yanvar faciəsinin Azərbaycan milli-azadlıq hərəkatında yeri və rolü.

1980-ci illərin sonlarında yaranmış ictimai-siyasi vəziyyət və 20 Yanvar faciəsinə doğuran səbəblər

1980-ci illərin axırlarında Azərbaycanda ictimai-siyasi vəziyyət kəskinleşdi. Keçmiş Sovet İttifaqında gedən proseslər, ölkə rəhbərliyinin uğursuz "yenidənqurma" siyaseti, iqtisadi islahatların düzgün aparılmasına, milli siyaset sahəsində buraxılan kobud səhvələr bütün respublikalarda olduğu kimi, Azərbaycanda da milli-azadlıq hərəkatının geniş vüsət almasına səbəb oldu. Azərbaycanda ictimai-siyasi vəziyyətin kəskinleşməsinin əsas səbəblərindən biri de Ermenistanın Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları ilə çıxış etmə, uydurma "Dağlıq Qarabağ" problemi"nin ortaya atılması idi. SSRİ rəhbərliyindəki havadarlarına arxalanan ermənilərin Azərbaycanın ərazilərinə iddiaları və dinc əhaliyə qarşı azığın cinayətləri haqlı olaraq xalq kütłələrinin hiddətini səbəb oldu. 1988-ci ilin noyabr-dekabr aylarında keçirilən ümumxalq mitinqləri, 1989-cu il dekabrın 31-de Naxçıvanda Azərbaycan-İran sərhədinin sökülməsi SSRİ rəhbərliyini qorxuya salmaya bilməzdı. Ona görə də SSRİ Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsi (DTK) Azərbaycanda xalq hərəkatının yatırılmasına əlverişli zəmin yaratmaq üçün Bakıda, Naxçıvanda, Lənkəranda, Cəlilabadda, Neftçalada və digər bölgələrdə təxribatlar törədərək ermənilərin və rusların talanını təşkil etdi.

1990-ci il yanvarın 16-da ermənilər silahlı dəstə ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Kerki kəndine hücum edərək evləri yandırdılar və köməye gələn olmadığından kəndi axşama qədər müdafiə edən sahınlar sonra tərk etməyə məcbur oldular.

Yanvarın 18-də ermənilər Sədərəyə güclü hucuma keçdi. Bütün Naxçıvan əhalisi ayağa qalxaraq qısa müddətde Sədərəkdən uşaqları, qadınları və qocaları çıxardaraq düşmənə ciddi müqavimət göstərdilər və həmin hadisədə 8 nəfər şəhid oldu.

Bakıda isə gərginlik getdikcə artır, KP MK-nın binası qarşısında mitinq ara vermir və mitinq iştirakçıları respublika rəhbərliyinin istefasını qətiyyətə tələb edirdilər. Kütləvi ixtiashaşların qarşısını almaq bəhanəsi elədə etmiş SSRİ rəhbərliyi 1990-ci ilin yanvarında Bakıya qoşun hissələri yeritməyə başladı.

Yanvarın 18-də televiziya ilə çıxış edən SSRİ və Azərbaycan rəhbərliyinin nümayəndələri respublika əhalisini əmin edirdilər ki, Bakıda fövqəladə vəziyyət tətbiq edilməyəcəkdir və belə tədbir nəzərdə tutulmayıb. Ancaq bu vaxt DTK-nin divizi-

Mövzu: 20 Yanvar faciəsi xalqımızın qan yaddaşıdır.

İctimai-siyasi hazırlıq qrupunun rəhbəri bu dərsə hazırlaşarkən dövri mətbuatda dərc olunan 20 Yanvar faciəsinə həsr olunmuş yazıldardan və digər materiallardan istifadə etməli, dərsin zamanın tələbləri səviyyəsində keçirilməsini təmin etməli, mövzunun tarixi əhəmiyyətini, aktuallığını açıb göstərməli, 20 Yanvar faciəsi ilə bağlı qəbul olunmuş rəsmi sənədləri şəxsi heyət üçün geniş şəkildə işıqlandırmalıdır.

Yasının və desant hissəlerinin Bakıya atılması başa çatmadı idi. Onların birinci hissəsi isə yanvarın 12-də gətirilmişdi. Bu hərbi hissələrdə Şimali Qafqazda yaşayan ehtiyatdan çağırılan ermənilər də var idi.

1990-ci il yanvarın 19-da isə Mixail Qorbaçov SSRİ Konstitusiyasının 119-cu, Azərbaycan SSR Konstitusiyasının 71-ci maddələrini kobud şəkildə pozaraq yanvarın 20-dən Bakıda fövqəladə vəziyyət elan edilməsi haqqında ferman imzaladı. Lakin əhalinin bundan məlumatsız qalması üçün SSRİ DTK-nin "Alfa" qrupu tərəfindən yanvarın 19-da saat 19:27-də Azərbaycan televiziyasının enerji bloku partladı, respublikada televiziya verilişləri dayandırıldı. Yanvarın 19-dan 20-na keçən gecə heç bir xəbərdarlıq edilmədən şəhərə daxil olan sovet qoşun hissələri küçələrə çıxıb öz etirazlarını bildirən dinc əhalini pulemyotlardan və avtomatlardan atəş tutdu. Həmin gecə Bakının müxtəlif rayonlarında sovet əsgərləri tərəfindən 131 insan qətlə yetirildi, 700-dən artıq vətəndaş yaralandı və xəsarət aldı. 20 Yanvar faciəsində azərbaycanlılarla yanaşı, Bakıda yaşayan 6 rus, 3 tatar, 3 yəhudü həlak oldu. Qeydə alınan 700-dən çox yaralının 25-i qadın, 20-si uşaq idi.

Bakı şəhərində 20 Yanvar tarixindən fövqəladə vəziyyət tətbiq olunması haqqında SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin 19 yanvar tarixli fermanı isə ancaq yanvarın 20-də seher saat 6-dan zirehli maşınlardan xalqa elan edildi. Ele həmin gün ərzində 5 nəfər dinc sakin imperiya ordusu tərəfindən güllənin ve Bakıda fövqəladə vəziyyət rayonunun komendantı general-leytenant Dubinyakin əmri də elan olunur. Əmrde deyilirdi ki, vətəndaşların təhlükəsizliyinin qorunması, müəssisələrin iş rejiminin saxlanması, kütłəvi ixtiashaşların olmaması üçün yanvarın 20-də komendant saati elan edilir.

Sovet qoşunları fövqəladə vəziyyət elan olunmayan rayonlara - yanvarın 25-də Neftçalaya, bir gün sonra isə Lənkərana yerdildi, nəticədə hər iki rayonda dinc insanlar qətlə yetirildi. Beləliklə, sovet qoşunlarının Bakıya və Azərbaycanın digər rayonlarına hərbi müdaxiləsi nəticəsində öldürülən insanların sayı rəsmi olaraq 147-yə çatdı.

Yanvarın 21-də o zaman Moskvada yaşayan, ümummilli liderimiz Heydər Əliyev heç bir təhlükəyə baxmayaraq,

Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyinə gələrək baş vermiş faciə ilə əlaqədar xalqımıza başsağlığı verdi və metbuat konfransı keçirdi. Başda Mixail Qorbaçov olmaqla, Bakıdakı terror aktına rəvac vərən hakimiyyət nümayəndələrini və hərbçiləri cinayətkar, onların dinc əhaliyə tutduqları divanı isə bütöv bir xalqa qarşı edilən tarixi cinayət adlandıraq bu vəhşiliyə etiraz olaməti olaraq Kommunist Partiyası sıralarından çıxdığını bəyan etdi. Xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, keçmiş sovet ordusunun həmin gün Azərbaycan xalqına qarşı heyata keçirdiyi hərbi təcavüz, insanlığa qarşı törədilmiş ən ağır cinayətlərdən biri kimi tarixdə qalacaq.

Sabiq SSRİ prezidenti Mixail Qorbaçov 1995-ci ilin aprelində Türkiyədə səfərdə olarken 1990-ci ilin yanvar qırğınından bəhs edərək, "Bakıda fövqəladə vəziyyət elan etmək və oraya qoşun göndərmək mənəməsi siyasi həyatımda ən böyük səhvim id" deyərək öz günahını etiraf etmişdir.

20 Yanvar faciəsinin Azərbaycan milli-azadlıq hərəkatında yeri və rolü

Azərbaycan xalqı öz qəhrəman övladlarının fədakarlığını yüksək qiymətləndirək hər il 20 Yanvarda onların ezziz xatirəsini dərin ehtiramlı yad edir. 20 Yanvar hadisələri xalqımızın milli mənliyinə, milli azadlıq ruhuna qarşı təcavüz idi. Lakin Azərbaycan xalqı öz qururunu itirmədi, onun iradəsi qırılmadı. Xalqımızın qan yaddaşına silinməz faciə kimi yaşılmış 20 Yanvar, eyni zamanda, xalqımızın tarixində bir qəhrəmanlıq səhifəsidir. Biz 20 Yanvari milli matəm, hüzün günü kimi qeyd edirik, ancaq o müdhiş gecəni hem de iftixar hissi ilə xatırlayıraq. 1990-ci il yanvarın 19-dan 20-ne keçən gecə Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş cinayət, tökülmüş nəhaq qanlar və insanların vəhşicəsinə qətlə yetirilməsi Azərbaycan xalqının müstəqillilik uğrunda mübarizə əzmini qıra bilmədi. SSRİ rəhbərliyinin Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi bu qanlı cinayət xalq kütłələrini dəha də birleşdirərək onların mübarizliyini dərtləndirdi. Əsas qələbəyə bizi daha da yaxınlaşdırır.

20 Yanvar müqəddəs "Şəhər" kələməsinə yenidən bütün tarixi məzmunu ilə dilimizdə canlandırırı. Əsrin əvvəllerində milli mənliyimiz və müstəqilliyimiz uğrunda şəhid olanların dəfn edildiyi yer sovet dövründə Dağüstü park adı ilə əyləncə yerinə çevrilərək xalqın yaddaşından silinmişdi. İndi isə müstəqilliyimiz, milli mənliyimiz və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canını fəda edən oğulların

dəfn olunduğu bu yer yenidən xalqın ziyaretgahına çevrilib. "Şəhidlər xiyabani" - dünənimizlə bu günlə, bu günümüzü sabaha birləşdirən, xalqın iradəsinin və qətiyyətinin nümayiş olunduğu müqəddəs bir məkandır.

Azərbaycanın istiqlali uğrunda canlarını qurban verən şəhidlərimizin əbədi abidəsi hər bir azərbaycanının üzərində ucaldır. Şəhidlərin uğrunda canlarını qurban verdiyi Azərbaycan dövləti bu gün beynəlxalq münasibətlər sistemində söz sahibidir. Özünün xarici siyaseti ile böyük uğurlar qazanan Azərbaycan regionunda və dünyada iqtisadi qüdrətinə, siyasi sabitliyinə görə xüsusi nüfuz sahibinə çevrilib.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev 1993-cü ildə xalqın tələbi ilə hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra Azərbaycan tarixində Qanlı Yanvar faciəsi kimi yadda qalan 1990-ci ilin 20 Yanvar hadisələrinin səbəbləri və nəticələri daha dəqiq araşdırıldı. Müstəqil Azərbaycan Respublikasının 1994-cü ildə 20 Yanvar faciəsinin hərbi təcavüz və cinayət kimi tam siyasi-hüquqi qiymətini verərək bu hadisələrin təşkilatçıları olan Mixail Qorbaçov, Əbdürəhman Vəzirov, Ayaz Müttəlibov və başqalarının cəzaalanılmamasını tələb etdi.

Sonrakı illərdə qəbul olunmuş rəsmi sənədlərdə də 20 Yanvar gününün Azərbaycan tarixində ölkəmizin azadlığı, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda qəhrəmanlıq rəmzi kimi müstəsna əhəmiyyəti yüksək qiymətləndirilmişdir. Beleki, yanvar faciəsində qətle yetirilənlərin, şəhid ailələrinin problemlərinin dövlət səviyyəsində həlli istiqamətində böyük tədbirlər heyata keçirilir. 2006-ci il yanvarın 19-də ölkə başçısının fərmani ilə 20 Yanvar şəhidlərinin ailələri üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqəüdü təsis edilib. Dövlət başçısının "Şəhidlər xiyabani" kompleksinin yenidən qurulması ilə bağlı sərəncamı Vətən şəhidlərinin xatirəsinə etiramın daha bir nümunəsinə çevrildi. 20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi istiqamətində dəha də bir addım metronun "20 Yanvar" stansiyasının üzərindəki dairədə xatirə kompleksinin yaradılması oldu. 2010-cu il yanvarın 20-də Bakının Yassalı rayonundakı "20 Yanvar" dairəsində memorial abidə kompleksi ucaldıldı. 20 Yanvar faciəsində şəhid olanların xatirəsini bu gün hörmətə yad edərək fəxrə deyə bilərik ki, onların uğrunda canlarını qurban verdikləri müstəqilliyinə əldə olunmasından artıq illər keçmişdir. Müstəqil Azərbaycan Respublikası dövlətə qələbəyə bizi daha da yaxınlaşdırır. Müasir döyüşdə ancaq yüksək döyüş hazırlıqlı, silahları sırlarına mukəmməl yiylənmiş, mənəvi-psixoloji və fiziki cəhdətən dözlümlü olan əsgər qalib gələ bilər. Hər bir Azərbaycan əsgəri bu keyfiyyətləri əldə etmək üçün komandirlər tərəfindən keçirilən tədris proqramlarını, hərbi vərdişləri yaxşı mənimseməli, onları döyüşdə tətbiq etməyi bacarmalıdır. Şəhidlərimizin əmanəti olan Vətəni göz bəbəyi kimi qorunmalıdır.

Vətən müharibəsindən düşüncələr

Tarixin son yüz ilinə qələbənin işığından baxırıq

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu Elmir Pənahlı komandirin dediyi xoş kəlmələrdən təkcə özünə, əsgər yoldaşlarına deyil, ümumən ordumuzun şəxsi heyətinə ünvanlaşdırılmışdı. "Bu qürur qələbədən sonrakı qürur idi ve qələbə qürurunu gözəl tamamlayırdı. Əsgərlərin də, zabitin də sevinci ictimaiyyətin böyük qürurla yaşadığı qələbə sevincidi. Bu sevincin işığının başlanğıcı noyabrın 10-du, bu sevincə son yoxdu. Bu sevinc bizdən sonra da yaşınlacaq, bizdən sonra yaşayışlardan sonra da. Azərbaycan torpaqlarına bundan sonra kimse kəc baxmağa cəsarət etməyəcək. Elmir deyir ki, biz döyüslərdə iştirak etmeyimizdən qürur duyuruq. Vətən müharibəsində iştirak etmək, döyüşmək, qəlebələr, qələbə qazananlarla yan-yanaşı sevinmək bizim de təlemiz oldu. Bu xoş tale ömrümüzün bundan sonrasına başlanğıçıdı. Gözəl başlanğıçıdı, bu gözəl başlanğıcından sonra da gözəl yaşamağa, Vətənə gərəkli vətəndaş olmağa çalışacaqıq."

Qalib əsgərin düşüncələrindən qürurlandım. Hər qələbədən sonra qürurlandığım kimi qürurlandım; əsgərin gözəl düşüncələri də bu tarixi qələbəni şərtləndirən amillərdən bildim..."

Əsgər Coşqun Həsənzadə deyir ki, hərbi xidmətə bu ilin payızında başlayan Vətən müharibəsinin istəyiyle gölmüşdik. Neçə dəfə komandirimizdən soruşmuşduq ki, Ali Baş Komandanın əmriyle torpaqlarımızı işğaldan azad edəcək döyüslər nə vaxt başlayacaq. Komandirimiz demişdi ki, vaxtında başlayacaq. Vaxtı bu ilin sentyabrın 27-siyəmiş. Aylardan ən gözəli sentyabr olmuş. Günlərdən ən gözəli 27-iymiş.

Əsgərin düşündürücü fikir-

lərini kəlam qüdrətində dinləmişdim. Mənə elə gəlmİŞdi ki, qazanılan qələbədə bu səviyyəde mənəvi kamilliyyi də unutmaq güñahdı.

Baş əsgər İzzət Şahnazarov əsgərin sözüne söykək kimi deyir ki, eyni ovqatı 2016-ci ilin aprelində özüm də yaşaşmışam, əsgərlərim də yaşayıblar. "Bu istəyə görə xidməti müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusunu kimi davam etdirənlər də oldu. Onlar da Vətən müharibəsinin ilk günlerində mərdliklə döyüşdülər, yaralandılar, çoxusu döyüşü yaralı-yaralı davam etdirdi.

Azərbaycanda ordu ictimaiyyətə güvenib, ictimaiyyət orduya inanıb. Bu münasibət ordu quruculuğunu şərtləndirən amil kimi yaşadılıb. Vətən müharibəsində ordu-ictimaiyyət münasibətləri daha da metinləşdi. Döyüş bölgəsində çağırış yaşılırlar da, qazılər də, hətta Qarabağ müharibəsi əlləri də döyüşçülərlə görüşə can atırdılar. Yollar boyu döyüslərə tərəf gedən maşınların arxasında əller bayraq kimi yelenirdi. Bunları deyəndə hamının qaşları çatılmışdı. Kimisinin əli avtomatın qundağını sıxmışdı, kimisi sevincini əsgər yoldaşını bağırna basmaqla qoşa yaşamışdı. Bunları döyüş əzminin, qələbə ruhunun neticəsi olan döyüşlərin qələbə sonluğunun ifadəsi bildim..."

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin oktyabrın 6-da xalqa müraciətində dediyi "Dünyada heç bir qüvvə bizi haqq yolundan döndərə bilməz. Dünyada heç bir ölkə bizim iradəmizə təsir edə bilməz. Biz haqq yolundayıq. Biz qalib gəlirik. Biz zəfər çalırıq və biz öz torpaqlarımızı geri alacaqıq, ərazi bütövümüzü bərpa edəcəyik" fikirlər Vətən müharibəsinin gedisində işgalçi dövlətə də,

onun havadarlarına da ciddi xəberdarlıq idi. Onda Azərbaycan əsgəri Vətən müharibəsinin ilk qəlebələrini qazanırdı. İctimaiyyət ölkə başçısının dediklərini qazanılan qəlebələrin davamlı olacağına, torpaqlarımızın işğaldan tamamilə azad ediləcəyinə dünvə, beşəri zəmanət biliirdi. Suqovuşan azad edildi, Füzuli, Cəbrayıllı, Zəngilan, Qubadlı, Suşa azad edildi; 8 noyabr 28 il əvvəlin 8 mayının ağırlarını beləce yumşaltdı.

Əsgər Kamil Bayramov deyir ki, ordumuz Kəlbəcəri də, Ağdamı da, Laçını da işğaldan azad edə bilərdi, azad edəcəkdi. "Noyabrın 10-da Rusiya, Azərbaycan, Ermənistən üçtərəflı bəyanat imzaladı. Bu bəyanat Ermənistən məglubiyyət aktı idi. Ermənistən Kəlbəcərdən çıxanda evləri də, meşələri də yandırıldı. Ermənilərin vəhşiliyi beşəri cinayətdir..."

Kamilin dediklərini dinləyə-dinləyə üç-bir, beş-bir kəlmələşən əsgərlərə baxmışdım. Qazanılmış qəlebənin qüdrətini görmüşdüm. Möhtəşəm qəlebənin möhtəşəmliyinin eyni biliyim bu baxışları ömrüme yazmışdım. Suşa işğaldan azad edildikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin dediyi kəlam bütün hərbcilərə qazanılan qəlebə sevincini daha möhtəşəmliliklə yaşıdatdı: "...Şuşa Qarabağın tacıdır! Şuşanın azad edilməsi həm böyük siyasi, həm böyük strateji, eyni zamanda, çox böyük mənəvi məna daşıyır. Biz Şuşaya qaytdıq, biz Şuşanı qaytardıq, biz Şuşada yaşayacaqıq". "Bu qürur 8 noyabrla başlayan əbədiyyət qürurudur. Əbədiyyət haqlı döyüslərdə, ədalətli mühəharibələrdə qalib gələnlərin al-qışçısı", - deyirəm. Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu Röyal Məmməzdəzər gözəldən qəsərən baxır. Bu baxışlarda ehtiram sezmişdim, sevgi sezmişdim, inam sezmişdim. Fikrimi deyəndə zabit gülümşünür:

- Əmri komandanlığının əmri kimi zabitlər verir, əsgərlər icra edirlər. Yəni, mühəharibədə əsgərin döyüş hazırlığı, döyüş əzmi, Qələbə inamı başlıca şərtlərdəndir. Vətən müharibəsində əsgərlərimizin rəsədeti düşmən qorxuya saldı. Ona görə sona kimi müdafiə oluna bilmədilər.

Kamilin sözünün qüvvəti kimi, Şuşanın işğaldan azad edilməsi ilə bağlı deyirəm ki, bu qələbə azərbaycançılığın qətiyyətinin qəlebəsi olduğunu...

Döyüslərdən danışırıq. Qəlebədən, qaliblərdən danışırıq. Sözarası Rusiya mətbuatında dərc olunmuş bir məqalədən bir fikri xatırladıram: "Bele döyüş, dövlət, Vətən sevgisi görən olub, demək çətindir. Dağ yuxarı, şəhidi çıñındə, döyüş-döyüş qan-tar içinde qalxırıb Azərbaycan Ordusu. Nə yaralını, ne şəhidini əldən buraxmırıb. Nəfəs almadan Şuşaya çıxdılar". İlk baxışda adı döyüş təsəssüratı, döyüş təsviri kimi görünən bu fikirlər, əslinde, qüdrətin təsviridir, - deyirəm. Araya bir anlıq sükut çökür. Əsgərlərimiz səngərsiz ərazilərimizdən dövlət sərhədlərimizə sarı baxaraq deyirlər:

- Məhz buna görə də Şuşanın işğaldan azad edilməsi Vətən müharibəsinin taleyini həll etdi...

**Mübariz MUSAYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Səfərbərlikdən tərxis edilmiş şəxslərin qəbulu və müraciətlərinə baxılması üzrə yaradılan komissiya fəaliyyətə başlayıb

Müdafiə nazirinin müvafiq əmrinə əsasən, Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində səfərbərlikdən tərxis edilmiş şəxslərin qəbulunun keçirilməsi, onların müraciətlərinə vaxtında və obyektiv baxulmasının təmin edilməsi məqsədilə yaradılan komissiya yanvarın 11-dən fəaliyyətə başlayıb.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, komissiya vətəndaşlar tərəfindən daxil olan müraciətlərin obyektiv və vaxtında araşdırılması, həmçinin həll olunması istiqamətində zəruri tədbirlər görücək.

"Hərbçilərimiz Qarabağda ərazilərin minalardan təmizlənməsində iştirak edir"

Azərbaycan Ordusunun 44 gündə böyük bir qəlebe qazandığı Qarabağ bölgəsində ərazilərin minalardan təmizlənməsi işləri davam edir. AZƏRTAC xəber verir ki, bu ifadələr Türkiyənin Milli Müdafiə Nazirliyinin internet səhifəsində yer alan açıqlamasında əksini tapıb. Açıqlama belə davam edir: "Quru Qoşunlarımızın Xüsusi Mina Axtarış və Təmizləmə Bölmesindən (ÖMAT) 136 nəfərlik heyət də Azərbaycan Ordusuna dəstək üçün bölgəyə göndərilib. Hərbçilərimiz Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin bu təyinat üzrə şəxsi heyətinə minaların təmizlənməsi üzrə telim keçməklə yanaşı, işğaldan azad edilən Qarabağda ərazilərin minalardan təmizlənməsi fəaliyyətlərini də davam etdirirlər".

Vətən müharibəsində şəhid olmuş hərbi qulluqçuların siyahısı

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Vətən müharibəsində şəhid olmuş hərbi qulluqçularından yanvarın 11-dən dəfn edilən 2841 nəfərin, eləcə də itkin düşmüş hesab olunan 64 nəfərin foto şəkilləri, adları, soyadları, hərbi rütbəsi və doğum tarixi haqqında məlumat təqdim olunur.

Qeyd edək ki, itkin düşmüş hesab olunan hərbi qulluqçuların tapılması və identifikasiyası üzrə işlər davam etdirilir.

Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eylesin!
Şəhidlərimizin ruhu qarşısında baş eyrirk!

"YASAT" Fondu tərəfindən ağır yaralanan qazılərimizin səhhətinin bərpası ilə bağlı mühüm addımlar atılır

Ciddi fiziki travma alan, zəruri tibbi müayinələrdən keçən və artıq ilk eməliyyati uğurla başa çatan qazımız Yusif Ağammədovun fiziki bərpə prosesini daha da sürətləndirmək üçün "YASAT" Fondu tərəfindən xaricdən sıfariş edilən "RGO" ortopedik cihazından istifadə olunur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bu cihaz vasitəsilə hərəkət məhdudiyyətli şəxslərə addım atmaq şansı yaradılır.

"YASAT" Fondu qazının müalicəsini tam yekunlaşana qədər nəzarətdə saxlayacaq. Allah bütün qazılərimizə şəfa versin!

Şəhid anası: Digər övladlarım da Vətən uğrunda döyüşə hazırlıdır

Xalqımız Vətən mühabibəsinin qələbəsini öz qanları ilə tarixin sahifəsinə əbədi həkk edənləri heç zaman unutmayaq. Şanlı qələbənin qazanılmasında tarix yazan ığidlardan biri da Niyaməddin Məhərrəmovdur. Şəhid qəhrəmanımızı yaxından tanıyaq.

AZERTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, Niyaməddin Məhərrəmov Beyləqan rayonunun Eyvazlılara kəndində doğulub. Hələ kiçik yaşlarından Vətənə böyük sevgisi olub. Hər bir azərbaycanlı kimi onu da daim torpaqların azad olunması düşündürüb. Odur ki, sentyabrın 27-də Vətən müharibəsi başlayanda könüllü olaraq döyüşlərdə iştirak edib. Müharibənin ilk günündən düşmənin müdafiə xəttinin yarılmasında qəhrəmanlıqla döyüşüb. Füzuli, Cəbrayıllı, Xocavənd istiqamətində gedən döyüşlərdə şücaət göstərib.

Şəhidin atası Əmiraslan Məhərrəmov deyir ki, Niyaməddin döyüşə getməzdən əvvəl gecə yatmayıb, Qarabağla bağlı mahnılar oxuyub. "Sonuncu dəfə Azərbaycan marsını oxuyurdı. Səhər sənədlərini topladı, birlükde hərbi ko-

missarlığı getdik. Oradan ön cəbhəyə yola düşdü. Dedi ki, narahat olmayaq, salamat qayıdadıq. Sonra isə dedi ki, bu, müharibədir, gələ də bilər, gəlməyə də...".

Niyaməddin Məhərrəmov ailəli idi. İki azyaşı övladı Ayan ve Ayxan Vətənə əmanət qaldı. O, müharibəyə gedəndə ailəsinən, uşaqlarından narahat deyildi. Çünkü, qardaşlarının onlara dəstək olacağını bildirdi.

Müharibəyə gedən gün həyat yoldaşının ona ünvanlaşığı "Bəs uşaqların taleyi neçə olacaq" sualına isə əsl vətənpərvər kimi cavab verib.

Şəhidin anası Nəzakət Məhərrəmova: "Çox vətənpərvər oğul idi. Həyat yoldaşına deyib ki, Vətən mənə övladlarımdan da şirindir. Biz anamızı, bacımızı, Vətənimizi qorunuruqsa, bu torpaqda biz niye

gəzirk?! Şükür gözümüzün biri ağlayırsa, biri də gülür. O biri övladlarını da Vətən yolunda döyüşə hazırlır. Özüm də qadın olduğuma baxmayaraq, Vətən uğrunda döyüşərəm. Allah bütün şəhidlərə rəhmət eləsin, hamısı mənəm balamdır".

Niyaməddinin əmisi Musa Məhərrəmov deyir ki, torpaq, uğrunda şəhid varsa, Vətəndir: "Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Qazilərimizə də can-sağlığı versin. Vətən sağ olsun! Allah Prezident İlham Əliyevin canını sağ eləsin! Şəhidlərimiz olsa da, torpaqlarımızı geri al-

dıq, düşmənə göz dağı veridik".

Şəhidin dayısı Cəmil Həsənov da Vətən müharibəsində qələbənin ordumuzun gücünü, qəhrəman oğullarımızın şücaəti sayəsində qazanıldığını bildirir: "Onlar Vətən uğrunda, xalqımız üçün canlarını fəda etdilər. Döyüş yoldaşları Niyaməddinin cəsurluğundan, qorxmazlığından danışırlar. Deyirlər ki, müharibə başlayan gündən qabaqda döyüşüb. Qəhrəmancasına şəhid olub. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin".

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət keçmək istəyənlərin nəzərinə

Azərbaycan Ordusunda müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət könlüllü daxil olmaq arzusunda olan en azı ümumi orta təhsilli, qanunla müəyyənləşdirilmiş müddətli həqiqi hərbi xidmətini başa vurmaq, 30 yaşınadək hərbi vəzifəlilər yanvarın 11-dən 30-dək müvafiq sənədlərlə birliliklərin, qoşun növlərinin və hərbi hissələrin qərargahlarında fəaliyyət göstərən qəbul komisiyalara müraciət edə bilərlər.

"Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının hazırlığı kursu"na qəbul olunmaq üçün müraciət etmiş vətəndaşlar qəbul komissiyaları tərfindən hərbi xidmətə yararlılıq dərəcələrinin müəyyən edilməsi məqsədi ilə Müdafiə Nazirliyinin tibb müəssisələrinə göndərilir. Hərbi Həkim Komissiyalarının qərarına əsasən hərbi xidmətə yararlı hesab edilmiş şəxslər qəbul imtahanlarına buraxılırlar.

Fiziki hazırlığı, ümumi biliq səviyyəsi, düşünmə qabiliyyəti, peşə maraqları, ünsiyyət qurmaq, liderlik və qərar qəbuletmə bacarıqları, həmçinin fərdi-psixoloji və digər keyfiyyətlərinin öyrənilmesi məqsədilə keçirilən imtahanları müvəffəqiyətlə vərmiş namizədlər kursa qəbul edilirlər.

Kursu müvəffəqiyətlə başa vuran şəxslərlə 3 (üç) il müddətinə bağlaşma imzalanır və onlar ixtisaslarına uyğun müvafiq vəzifələrə təyin olunurlar.

Namizədlər qəbul komissiyalarına müraciət edərkən aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- kursa qəbul olunmaq barədə ərizə (qəbul komissiyasının sədrinə);
- şəxsən yazılımış tərcüməyi-hal, əlyazma ilə 1 nüsxədə, çap variantı 2 nüsxədə;
- xidmət (iş və ya təhsil) yerində xasiyyətnamə;
- təhsil haqqında sənədin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti - 1 nüsxədə;
- doğum haqqında şəhadətnamənin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti - 1 nüsxədə;
- şəxsiyyət vəsiqəsinin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti - 1 nüsxədə;
- nikah haqqında şəhadətnamənin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (evli olduqda) - 1 nüsxədə;
- uşaqların doğum haqqında şəhadətnamələrin notarial qaydada təsdiq edilmiş surətləri (uşaqlı olduqda) - 1 nüsxədə;

- evlər idarəsindən və ya yerli icra hakimiyəti orqanlarından ailə tərkibi və yaşayış yeri haqqında arayış - 1 nüsxədə;
- 4 ədəd rəngli fotosəkil (baş geyimsiz, anfas, 2 ədəd 3x4 sm və 2 ədəd 4,5x6 sm ölçündə);
- qeydiyyatda olduğu poliklinikadan (dəri-zöhrəvi, vərəm, ruhi-əsəb, narkoloji və son 5 (beş) ilde infeksion xəstəliklərle bağlı müraciət edib-etməməsi barədə) arayış;
- hərbi biletin bütün vərəqlərinin surəti (notarial qaydada təsdiq olunmuş) - 1 nüsxədə;

Müraciət etmə yeri: Birliklərin, qoşun növlərinin və hərbi hissələrin qərargahlarında fəaliyyət göstərən qəbul komissiyaları.

Müraciət etmə vaxtı: 2021-ci il yanvarın 11-dən 30-dək, hər gün (bazar günləri istisna olmaqla) saat 09.00-dan 18.00-dək.

Qeyd: Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmətdən "Hərbi xidmətkeçmə haqqında" Əsasnamənin 156-ci maddəsinin "e" bəndinə (xidmət uyğunluğuna görə) müvafiq olaraq ehtiyata buraxılmış hərbi qulluqçuların və məhkumluğunun ödənilməsindən asılı olmayaraq məhkum olunmuş hərbi vəzifələrin kursa qəbul üçün müraciət etməmələri xahiş olunur.

Sarıyev Əhliqar Qaçay oğluna verilmiş mühərbiə veteranı vəsiqəsi itdiyi üçün etibarlısı sayılır.

Tarixdən utansın İyirmi Yanvar!

Qırımızı imperiyanın qara güvvələri 1986-ci ilin dekabrında Alma-Atada, 1989-cu ilin aprelində Tbilisidə, 1990-ci ilin yanvarında Bakıda, fevralında Düşənbədə, 1991-ci ilin yanvarında Vilnüs və Riqada qorunaklı olduğu yerli əhaliyə qarşı silah işlətdi, yüzlərlə günahsız insanı qətlə yetirdi. Bu faciələri şənbə gündən bazar günü nə keçən gecə törətdi.

Müəllim üçün geniş dünyagörüşlü şagird qürurdu. Elçini belə sevirdim. Bu sevgi Elçin-siz illərdə daha da dönməzləşdi. Mənim şagirdim Vətənin oğlu oldu, onunla təkcə əzizləri deyil, həm də Vətən qürurlandı, indi də qürurlanır.

20 Yanvarda şəhid olmuş şagirdim Elçin Qeybullayevin ruhuna ithaf edirəm.

Yetmiş il milləti əzib sıxıldı, Azadlıq adında nə var, yixıldı. "Aşkarlıq" deyərək, taxta çıxdılar, Xəbis niyyətini elədi aşkar, Doxsanıncı ildə İyirmi Yanvar!

Durdur, bir milletin qəsdiyə durdur Qara dərd gətirdi qırmızı ordu, Namərddi, Bakımı arxadan vurdu. Yaxından-uzaqdan eyləmədi ar, Qəm-qəhər gətirdi İyirmi Yanvar!

Kim deyir cahanda yoxdu məhəbbət, Duyan ürəklərə nurdu səadət, İlhamla Fəriżə - dünyaya heyrət, Leylilər, Şirinlər olub, yena var, Xəberin yoxdumu, İyirmi Yanvar?!

"Daşlılara dəyəcək dəryaz" - bilmədi, Qara anlamadı, bəyaz bilmədi, Qisas qiyamətə qalmır, bilmədi, Hoyuna yetəmməz nə dövlət, nə var, Gözlərini döyüd İyirmi Yanvar.

Mənim şagirdimin güldürdü üzü, Nura qərq edirdi gələn gündüz. Ocağa döndərdi hər yanar közü, Vətəni sevənə nə boran, nə qar, Soyuqdan donacaq İyirmi Yanvar!

Niyyətin, isteyin düşməzdi düyun, Elçinim, mücahid olduğunu üçün... Ömrünü yaşadın sən də el üçün, Adın tarixlərdə qaldı yadigar, Özüne qəsd elə, İyirmi Yanvar!

O gecə zalimin işığı söndü, Siyaset yolları zülmətə döndü, Geldi qəzəb ilə, cəllada döndü, Bilmədi bu millət yixir saraylar, Tarixdən utansın İyirmi Yanvar!

Siyaset xalqları yandırdı, yaxdı, Göylərde imperiya şimşəyi çaxdı, Azadlıq deyənə tərsinə baxdı, Dünya niyə oldu qulaqların kar? - Gözdən pərdə asdı İyirmi Yanvar!

İlqar ORUCOV

Baş redaktor
polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar səbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şəhər" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

leytenant
Oruc MUSTAFAYEV

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Lisenziya № 361
Sifariş № 17
Nüsxə 4050

Qəzet həfədə iki dəfə (III-VI günər) neşr olunur. "Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində sohifələnərək "Hərbi nöşriyyat"ın mətbəsində hazırlanır. Diapozitlərdən çap olunur. Əlyazmalara ray verilir, təqdim edilən yaxınlıq məlumatlar qeyd olunur. Qəzeti mod.gov.az saytından oxuya bilərsiniz.